

המוסד לביטוח לאומי - מינהל ביטוח גביה וחקירות

פרטי החוזר:

תאריך: 24/01/2018

חוזר תחום ביטוח מס': 1452

חוזר תחום בריאות מס': 58

נושא: תושבות

תת נושא: תיקון חקיקה סעיף 2 א לחוק הביטוח הלאומי

שם החוזר: מועד בחינת תושבות לבעלי אשרה

תאריך תחולה: 1.1.2018

תכני החוזר:

2	מטרת החוזר
2	פתח דבר
2	טיפול פקיד – הוראות ביצוע
3	דוגמאות
3	דוגמא 1:
3	דוגמא 2:
3	דוגמא 3:
3	דוגמא 4:
4	רשימת תפוצה
4	נספח – תיקון החקיקה

מטרת החוזר

- חוזר זה יסביר כיצד לבחון מעמד של בעל אשרה המקנה תושבות לפי סעיף 2א לחוק.
- הנחיות לגבי אופן התייחסות לתקופת שהייה קודמת בטרם קבלת האשרה שמקנה תושבות.

פתח דבר

- כידוע, סעיף 2א לחוק הביטוח הלאומי קובע מי לא יכול להיחשב תושב ישראל כגון: מי שנמצא באשרת תייר, עובדים זרים וכדומה. סעיף זה קובע בין השאר כי מי שמחזיק באשרה מסוג א/1, א/2, א/4 (הנלווה לבעל אשרה א/2) וכן בעל אשרה מסוג א/5 יוכרו כתושבים בכפוף לכך שמרכז החיים בישראל ובלבד שהתגוררו בישראל לפחות 183 יום מיום קבלת האשרה.
- ביום 1.1.18 נכנס תיקון בחוק לגבי אוכלוסיית בעלי האשרות מסוג א/1, א/2, א/4 (הנלווה לבעל אשרה א/2) ואשרה מסוג א/5. לפי התיקון בחוק (ראו נספח מצורף לחוזר – נוסח תיקון החוק), למניין 183 הימים ניתן לספור גם תקופה של ששה חודשים שקדמה ליום קבלת האשרה.
- לאור תיקון החוק כאמור לעיל, החל מתאריך 1.1.18, כאשר פקיד הביטוח יידרש לבחון תושבותו של אחד מבעלי האשרה שבסעיף 2 לעיל, ספירת 183 הימים לא תחל מיום קבלת האשרה, אלא תיבחן תקופה של ששה חודשים טרם קבלת האשרה המזכה ובלבד שהתגורר כדין בישראל.

השלמת מניין 183 הימים, בין אם חלק מהתקופה או כולה הייתה במסגרת אשרה שאינה מקנה תושבות, מאפשרת להקדים את מועד קביעת תושבות (אך לא לפני יום קבלת האשרה המזכה) ובכך לסייע לאוכלוסיית המבוטחים אשר זקוקים לגמלאות המוסד ולשירותי הבריאות, ומאידך גם מצמצמת את הבירוקרטיה הכרוכה ביישום סעיף 3א' לחוק ביטוח בריאות (החזר הוצאות רפואיות והחזרי דמי ביטוח ששולמו בתקופת ההמתנה עד לפני התיקון בחוק).

לתשומת לבכם:

מעמדו כתושב של כל אחד מבעלי האשרות הנ"ל ייקבע אך ורק מיום קבלת האשרה מסוג א/1, א/2, א/4, א/5 ולא לפני כן.

טיפול פקיד – הוראות ביצוע

פקיד הביטוח המקבל לידי שאלון לתושב ארעי (לבעלי מספרי זהות מסוג אשרה א/1 ואשרה א/5) או שאלון לרישום נפש + שאלון לתושב ארעי (לבעלי אשרה א/2 ו-א/4) יבדוק את שהייתו של הפונה במהלך חצי השנה שקדמה ליום קבלת האשרה המזכה וככל שימצא ששה הפונה כדין בישראל, תילקח בחשבון התקופה למניין 183 הימים הנדרשים כתנאי סף לאישור תושבותו.

דוגמאות

דוגמא 1:

מבוטח נכנס לישראל בתאריך 1.1.2016 עם אשרת תייר מסוג ב/2.
בתאריך 1.1.2018 קיבל אשרת שהיה מסוג א/5.
מתאריך 1.1.2016 ועד לתאריך 1.1.2018 לא יצא מן הארץ ושהה כדין בישראל.
מאחר שהמבוטח שהה בישראל בחצי השנה האחרונה הסמוכה לאשרת ה-א/5 ניתן יהיה להכיר בו כתושב ישראל כבר מיידית מיום קבלת אשרה א/5 בתאריך 1.1.2018 (ובלבד שהוכיח משאלוני התושבות ומסמכים שצירף כי אכן מרכז חייו בישראל).

דוגמא 2:

מבוטח נכנס לישראל בתאריך 1.10.2017 עם אשרת תייר מסוג ב/2.
בתאריך 1.1.2018 קיבל אשרת שהיה מסוג א/5.
מתאריך 1.10.2017 ועד לתאריך 1.1.2018 לא יצא מן הארץ.
במקרה זה ניתן יהיה להכיר במבוטח כתושב ישראל כבר בתאריך 1.4.2018, אם לא ייצא מן הארץ (כי בחצי השנה האחרונה הסמוכה למועד קבלת האשרה מסוג א/5 שהה בישראל 3 חודשים, וכדי לצבור את 183 הימים, חסרים לו עוד 3 חודשים). מועד תחילת התושבות יהיה מתאריך 1.1.2018 (מועד קבלת אשרת א/5).

דוגמא 3:

מבוטח נכנס לישראל יחד עם אישתו וילדיו בתאריך 1.8.2017 עם אשרת תייר מסוג ב/2.
בתאריך 1.1.2018 קיבלו אשרת שהיה מסוג א/2 ואשרה מסוג א/4.
מתאריך 1.8.2017 ועד לתאריך 1.1.2018 לא יצאו מן הארץ, למעט חודש 11.2017 ששהו בחו"ל.
במקרה זה ניתן יהיה להכיר במבוטחים כתושבי ישראל כבר בתאריך 1.3.2018 (כי בחצי השנה האחרונה הסמוכה למועד קבלת האשרה מסוג א/2 שהו בישראל 4 חודשים, וכדי לצבור את 183 הימים, חסרים להם רק עוד חודשיים). מועד תחילת התושבות יהיה מתאריך 1.1.2018 (מועד קבלת אשרת א/2).

דוגמא 4:

מבוטח נכנס לישראל יחד עם אישתו וילדיו בתאריך 1.7.2017 עם אשרת תייר מסוג ב/2.
בתאריך 1.1.2018 קיבלו אשרת שהיה מסוג א/2 ואשרה מסוג א/4.
מתאריך 1.7.2017 ועד לתאריך 1.1.2018 לא יצאו מן הארץ, אולם אשרת התייר שלהם פגה בתאריך 1.10.2017 ושהו בישראל שלושה חודשים ללא אשרה.
במקרה זה ניתן יהיה להכיר במבוטחים כתושבי ישראל כבר בתאריך 1.1.2018 שכן בחצי השנה האחרונה הסמוכה למועד קבלת האשרה מסוג א/2 שהו בישראל 6 חודשים. נציין, כי אומנם שהו ללא אשרה שלושה חודשים בסמוך לקבלת אשרת א/2, אולם

בהתאם לסעיף 3.4.2 לחוזר ביטוח 1388 מתאריך 30.11.2009 תקופה עד 6 חודשים ללא אשרה לא תיחשב כתקופה בה לא ניתן לראות באדם כתושב, אם הוא החזיק באשרה שמקנה לו תושבות. מדובר בעיקר על זכאי שבות, שנכנסים כחוק לישראל ולא פונים בזמן לרשות האוכלוסין להאריך את אשרת השהיה.

רשימת תפוצה

מנהלי תחום ביטוח וגביה

[לחזרה לתוכן העניינים](#)

נספח – תיקון החקיקה

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 199), התשע"ח-2017*

1. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, בסעיף א2 – תיקון סעיף א2
- (1) בסעיף קטן (ב)(4), במקום הרישה עד המילה "מתן" יבוא "מי שבירו" ובמקום "מי שבירו אשרה ורישיון כאמור שהתגורר בישראל בשנה האמורה פחות מ-183 ימים" יבוא "בתקופות שלהלן, לפי העניין:
- (א) בשנה שתחילתה 183 ימים לפני יום מתן האשרה והרישיון כאמור (בסעיף זה – השנה הקובעת) – אם התגורר כדין בישראל פחות מ-183 ימים באותה שנה;
- (ב) בתקופה שלפני יום מתן האשרה והרישיון כאמור – אם התגורר כדין בישראל בשנה הקובעת יותר מ-183 ימים;
- (2) בסעיף קטן (ג), במקום הסיפה החל במילים "שהתגורר בישראל" יבוא "לא יראו אותו כתושב ישראל בתקופות שלהלן, לפי העניין:
- (1) בשנה הקובעת – אם התגורר כדין בישראל פחות מ-183 ימים באותה שנה;
- (2) בתקופה שלפני יום מתן האשרה והרישיון כאמור – אם התגורר כדין בישראל בשנה הקובעת יותר מ-183 ימים.
2. הוראות חוק זה יחולו על מי שקיבל אשרה ורישיון לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, מיום י"ד בטבת התשע"ח (1 בינואר 2018) ואילך.

בנימין נתניהו	חיים כץ
ראש הממשלה	שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים
ראובן ריבלין	יולי יואל אדלשטיין
נשיא המדינה	יושב ראש הכנסת